

Sygn. akt IV Cz 766/14

POSTANOWIENIE

Dnia 18 grudnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Słupsku Wydział IV Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Mariola Watemborska

Sędziowie SO: Wanda Dumanowska (spr.), Elżbieta Jaroszewicz

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2014r., w S.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela P. B.

z udziałem dłużnika J. K.

o nadanie klauzuli wykonalności wskutek przejścia uprawnień

na skutek zażalenia wierzyciela

na postanowienie Sądu Rejonowego w Słupsku

z dnia 31 października 2014r., sygn. akt IX Co 3512/14

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że:

a) nadać klauzulę wykonalności tytułowi egzekucyjnemu – prawomocnemu nakazowi zapłaty wydanemu przez Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie VI Wydział Cywilny z dnia 23.04.2012r., w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 497884/12 przeciwko J. K. w całości na rzecz P. B. na skutek przejścia na niego uprawnień dotychczasowego wierzyciela (...)1(...)w G.,

b) zasądzić od dłużnika J. K. na rzecz wierzyciela P. B. kwotę 127 zł (sto dwadzieścia siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania klauzulowego,

2. zasądzić od dłużnika J. K. na rzecz wierzyciela P. B. kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt IV Cz 766/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Słupsku oddalił wniosek wierzyciela o nadanie na jego rzecz klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu w związku z przejściem na niego uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, stwierdzając, że wnioskodawca nie wykazał stosownymi dokumentami faktu przejścia na niego wierzytelności stwierdzonej przedmiotowym nakazem zapłaty. W obydwu przedstawionych do akt sprawy aktach notarialnych nie sprecyzowano dokumentu prywatnego, co do którego notariusze poświadczyli podpisu osób składających je na dziewiątej stronie, a nadto nie wiadomo, w jakiej dacie przedmiotowa umowa została zawarta,

skoro podpisy zostały złożone w różnych datach, a w samym przedstawionym Sądowi wyciągu z umowy brak daty jej zawarcia.

Z rozstrzygnięciem powyższym nie zgodził się wnioskodawca, który zaskarżając je w całości, podniósł zarzut naruszenia przepisu art. 788 § 1 kpc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, a w efekcie domagał się zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie jego wniosku i nadanie na jego rzecz klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu – nakazowi zapłaty z dnia 23.04.2012r. oraz zasądzenia od dłużnika na rzecz wierzyciela kosztów postępowania za obie instancje, ewentualnie uchylenia zaskarżonego postanowienia w całości oraz przekazania sprawy Sądowi I-jej instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd II-jej instancji zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne.

Zgodnie z przepisem art. 776 kpc podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy. Tytułem wykonawczym jest tytuł egzekucyjny zaopatrzony w klauzulę wykonalności, chyba że ustawa stanowi inaczej”. Nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu ma co do zasady to znaczenie, że stanowi generalne dozwoleństwo egzekucji na podstawie danego tytułu egzekucyjnego. Przez nadanie tej klauzuli sąd stwierdza, że tytuł egzekucyjny odpowiada wszelkim wymaganiom przez prawo przepisany, od których uzależniona jest możliwość wszczęcia egzekucji w ogólności (W. Siedlecki w: Komentarz do k.p.c., s. 1106).

Postępowanie o nadanie klauzuli wykonalności ma charakter formalno-prawny. Kognicja sądu jest w nim ograniczona do zbadania wymogów formalnych przedstawionego przez wierzyciela tytułu egzekucyjnego. Sąd nie bada zasadności treści tytułu egzekucyjnego (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5.09.1967 r., I CZ 20/67, OSPiKA 1968, nr 5 poz. 90), bada natomiast, czy przedstawiony mu dokument nadaje się do wykonania w drodze egzekucji.

Zasada powyższa rozciąga się na sytuacje, gdy – jak w niniejszej sprawie – nastąpiło przejście uprawnień lub obowiązku na inną osobę. Istotnym jest, że w postępowaniu prowadzonym w trybie art. 788 k.p.c. sąd bada tylko, czy nabywca jest nabywcą prawnym i czy nabycie nastąpiło już po powstaniu tytułu wykonawczego, czy też w toku sprawy, przed jego wydaniem.

Przywołany powyżej przepis art. 788 § 1 kpc stanowi, że jeżeli uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy przed wydaniem tytułu przeszły na inną osobę, sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. Przepis ten ma zastosowanie, gdy przejście uprawnień lub obowiązku nastąpiło po wydaniu tytułu egzekucyjnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 1963 r., III CR 48/63, OSNCP 1964, nr 2, poz. 41), jak to ma miejsce w realiach rozpoznawanej sprawy

Zważyć należało, że Sąd Rejonowy w istocie z dwóch powodów odmówił uwzględnienia wniosku wierzyciela, tj. z tej przyczyny, że przedstawiona mu umowa sprzedaży wierzytelności nie zawierała daty jej zawarcia, oraz że notariusze poświadczający podpisy osób składających je na dziewiątej stronie umowy nie sprecyzowali, o jaki dokument prywatny chodzi.

Tymczasem na gruncie przepisu art. 788 § 1 kpc niezbędną przesłanką do skutecznego ubiegania się przez następcę prawnego wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności jest wykazanie przez wnioskodawcę, oprócz istnienia samego tytułu egzekucyjnego nadającego się do wykonania, także faktu przejścia praw lub obowiązków za pomocą ściśle określonych środków dowodowych w postaci oryginałów dokumentów urzędowych lub prywatnych z podpisem urzędowo poświadczonym lub też ich odpisów, poświadczonych przez osobę posiadającą upoważnienie ustawowe.

Co jest dokumentem urzędowym określa przepis art. 244 kpc, w myśl którego dokumenty urzędowe sporządzane są w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania (organizacje zawodowe, samorządowe, spółdzielcze i inne organizacje pozarządowe w zakresie zleconych im

przez ustawę spraw z dziedziny administracji publicznej - § 2) i stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone.

W realiach rozpoznawanej sprawy wnioskodawca dysponował jednak dokumentem prywatnym. Jak stanowi przepis art. 245 kpc dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokumentem prywatnym przedłożonym przez wnioskodawcę jest umowa sprzedaży wierzytelności, którą przedstawił on nie w formie oryginału, lecz odpisu.

W ocenie Sądu Okręgowego w niniejszym postępowaniu do wniosku załączono jednak spełniający wymogi z art. 788 § 1 kpc dokument o charakterze prywatnym z podpisami urzędowo poświadczonymi przez notariuszy. W tym miejscu wskazać trzeba, że brak określenia przez notariuszy w poświadczeniu notarialnym własnoręczności składanych przed nimi podpisów stron umowy sprzedaży wierzytelności nie dyskwalifikuje tak dokonanego poświadczenia ani tym bardziej tak zawieranej umowy cesji wierzytelności. Oczywistym jest, że gdy poświadczenie notarialne składanych podpisów dołączane jest do tejże umowy sprzedaży wierzytelności, a ponadto odwołuje się wprost do jej dziewiątej strony, na której to te podpisy zostały wszakże złożone, to nie można mieć wątpliwości, o jaki konkretny dokument prywatny chodzi.

Ponadto wypada wskazać, że skoro przyznanie profesjonalnym pełnomocnikom procesowym, ujmowanym jako osoby zaufania publicznego, prawa do uwierzytelniania odpisów dokumentów służących, jako dowód w sprawie cywilnej, wymaga odejścia od dotychczasowej linii orzeczniczej w sprawach rozpoznawanych na podstawie art. 788 § 1 kpc i przyjęcia, że w celu uzyskania klauzuli wykonalności na rzecz lub przeciwko następcom odpowiednio dotychczasowego wierzyciela i dotychczasowego dłużnika wystarczy wykazanie przejścia uprawnienia lub obowiązku za pomocą odpisów dokumentów urzędowych i dokumentów prywatnych z podpisami urzędowo poświadczonymi, poświadczonych za zgodność z oryginałem przez fachowego pełnomocnika, ustanowionego przez wnioskodawcę w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności (postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 23 września 2010 r., I ACz 1229/10 – za pośrednictwem Systemu (...) Prawnej Lex), to w realiach niniejszej sprawy, nie budzi wątpliwości Sądu Okręgowego fakt, że reprezentujący wnioskodawcę radca prawny w sposób prawidłowy poświadczył za zgodność załączone do wniosku o nadanie klauzuli wykonalności dokumenty.

Także sama okoliczność, że z treści przedstawionej do niniejszej sprawy umowy sprzedaży wierzytelności nie wynika wprost, w jakiej dacie została ona zawarta, nie dyskwalifikuje jej jako dokumentu mogącego potwierdzać fakt przejścia na wnioskodawcę wierzytelności stwierdzonej przedmiotowym nakazem zapłaty. Rację ma bowiem skarżący, że w sytuacji, gdy jedna i ta sama umowa sprzedaży wierzytelności była podpisywana w dwóch datach: w dniu 25.04.2014r. przez Fundusz przed notariuszem B. M. oraz w dniu 5.05.2014r. przez P. B. przed notariuszem R. S., to ostatecznie za datę jej zawarcia należy uznać dzień 5.05.2014r., jako datę, w której doszło do złożenia zgodnych oświadczeń woli przez wszystkie strony umowy. W tym miejscu wypada tylko zauważyć, że przepisy obowiązującego prawa nie przewidują obowiązku równoczesnego podpisywania zawieranej umowy. Biorąc zaś pod uwagę fakt, że umowa nie może być zawarta dwukrotnie i w dwóch miejscach, jako datę jej zawarcia należy uznać datę złożenia ostatniego podpisu (vide: w tym zakresie tylko porównawczo wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 czerwca 2010 r., II CSK 27/10, LEX nr 602230).

W tym stanie rzeczy, Sąd Okręgowy, mocą art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc przy zastosowaniu art. 788 § 1 kpc, orzekł, jak w pkt 1a sentencji postanowienia, rozstrzygając jednocześnie, jak w pkt 1b sentencji o kosztach postępowania przed Sądem I instancji na podstawie 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc oraz art. 13 § 2 kpc i § 10 ust. 1 pkt 13 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349, ze zm.).

Natomiast o kosztach postępowania zażaleniowego, Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o art. 98 kpc, art. 108 § 1 kpc przy zastosowaniu art. 391 § 1 kpc i § 10 ust. 1 pkt 13 w zw. z § 12 ust. 2 pkt 1 cyt. wyżej rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. (pkt 2 sentencji).